

Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím:

GRANTOVÁ VÝZVA NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V KNIHOVNÁCH

Programová oblast: ŽIVÁ DEMOKRACIE

Uzávěrka: 31. října 2022 ve 12:00 hodin (prodlouženo)

Nadace OSF vyhlašuje grantovou výzvu pro veřejné knihovny na pořádání aktivit pro veřejnost v oblasti neformálního vzdělávání, posilování soudržnosti místních komunit a zmírňování sociálního napětí, s důrazem na zapojování příchozích z Ukrajiny. Grantová výzva je součástí programu [Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím](#).

Program Nadace OSF **Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím** vznikl, aby knihovnice a knihovníci mohli rozvíjet svou nezastupitelnou roli v oblasti celoživotního neformálního vzdělávání a posilovat soudržnost místních komunit.

Knihovna 21. století je tvůrčím prostorem pro neformální vzdělávání, dialog a mezikulturní výměnu. V knihovně můžeme společně kultivovat a utužovat vztah k informacím i dalším lidem. Takové vztahy se rozvíjí i za spoluúčasti komunity a dalších hráčů, nejen knihovnic a knihovníků.

Tímto programem aktivně společně přispíváme k naplnění vize uvedené v [Koncepti rozvoje knihoven](#) do roku 2030, která popisuje roli knihoven následovně: *Knihovny upevňují ve společnosti principy vzájemného respektu a významu občanské diskuse, pomáhají při rozmachu komunitního života, rozvíjejí principy participace a aktivně propojují různé skupiny obyvatel v rámci místa, regionu.*

Cíle výzvy:

Finanční podpora knihoven určena na:

- přípravu, pořádání a evaluaci **vzdělávacích, volnočasových a integračních aktivit**, zaměřených na **příchozí z Ukrajiny** (i další menšiny a členy místní komunity) nebo na jejich **aktivní zapojení** do jiných vzdělávacích aktivit knihovny
- přípravu, pořádání a evaluaci **aktivit**, které rozvíjejí **mediální, digitální a informační gramotnost, kritické myšlení, schopnost vést dialog, s porozuměním pracovat s informacemi a mediálními obsahy**

Cílové skupiny:

- aktivity mohou cílit na **veřejnost** (například příchozí z Ukrajiny, obyvatelé s jiným mateřským jazykem než je čeština, dospělí, senioři, rodiče na mateřské/rodičovské + děti a studující na všech stupních škol)
- aktivity mohou cílit na **knihovnickou obec** (například sdílení a výměna zkušeností a znalostí, vzdělávání, workshopy, odborné konzultace, inspirační aktivity a cesty)

Při hodnocení projektů se přihlíží ke znalosti cílové skupiny, tj. schopnosti žadatele poznat a popsat potřeby zvolené cílové skupiny nebo skupin.

Priority výzvy:

- minimálně 30 % z celkové částky v této grantové výzvě je určeno pro knihovny menších měst a obcí (tj. mimo krajské knihovny zřízené příslušným orgánem kraje), k této prioritě bude přihlíženo v případě, že se o grant bude ucházet dostatek knihoven
- 80 % z celkové částky v této grantové výzvě je určeno pro aktivity, které cílí na příchozí z Ukrajiny a jejich začleňování do komunity
- zaměření aktivit na Ukrajinky a Ukrajince středoškolského věku (Dle [dat Ministerstva vnitra ČR](#) je v Česku zhruba 25 tisíc Ukrajinek a Ukrajinců středoškolského věku, dle PAQ Research je minimálně 10 tisíc těchto mladých lidí zařazeno do tuzemského vzdělávacího systému ani se neučí online. Podrobněji [ZDE](#).)
- spolupráce knihovny s místní komunitou, nevládní organizací, školou apod.
- zapojení více knihoven do jednoho projektu

Žadatelé:

veřejná knihovna¹
knihovnick/knihovnice (fyzická osoba)

Celková alokace na výzvu v roce 2022:

925 000 Kč

(Díky podpoře nového dárce Abakus – nadační fond zakladatelů Avastu jsme 4. 10. 2022 navýšili celkovou alokaci o 425 000 Kč. Uzávěrku příjmu žádostí jsme prodloužili do 31. 10. 2022. Do priorit jsme přidali zaměření aktivit na mladé Ukrajinky a Ukrajince středoškolského věku, kteří nejsou zařazeni do českého vzdělávacího systému.)

Výše grantu:

10 000 – 100 000 Kč

Období realizace projektů:

listopad/prosinec 2022 – červen 2023

(Předpokládaný termín vyhlášení výsledků grantové výzvy je v průběhu listopadu. Aktivity je možné začít realizovat ihned po podpisu grantové smlouvy.)

Podmínky čerpání grantu (nadačního příspěvku):

Grant lze použít na:

- náklady přímo související s přípravou, realizací a evaluací aktivity (a knihovna je nemůže zajistit z vlastních zdrojů) či vzděláváním knihovnic a knihovníků

¹ Za veřejnou knihovnu je považována knihovna poskytující veřejné knihovnické a informační služby, podle definice ze Směrnice IFLA/UNESCO pro rozvoj (viz GILL, Philip. Služby veřejných knihoven: směrnice IFLA/UNESCO pro rozvoj [online]. Praha: Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2002. ISBN 80-85851-14-8).

- např. honoráře a cestovní náklady lektorek a lektorů, drobné občerstvení na akci, pronájem (nezbytné) techniky na akci, zajištění online přenosu akce, propagaci akce, přípravu či tisk podpůrných nebo vzdělávacích materiálů (včetně nákupu tematických knih či vzdělávacích pomůcek), odborné konzultace atd.
- nákup nebo předplacení, nastavení, instalaci digitálních nástrojů a software; tvorbu či optimalizaci webových stránek (například zlepšení přístupnosti v rámci jazykových mutací)
- nepřímé náklady nejsou uznávány
- grant bude příjemci grantu vyplacen do 1 měsíce po uzavření grantové smlouvy
- příjemce grantu je povinen jej vyúčtovat do 1 měsíce od ukončení projektu (dle vzoru nadace)
- povinnou součástí projektu je získání zpětné vazby od účastníků aktivity a vyhodnocení výsledků a dopadu projektu (dle vzoru nadace)

Finanční spoluúčast **není** podmínkou udělení nadačního příspěvku.

Žadatel může žádat na aktivity ve více knihovnách, např. pro svou i spřátelenou knihovnu z jiné obce. Krajské knihovny mohou využívat skvělého potenciálu realizovat aktivity v síti knihoven, se kterými spolupracují.

Příklady aktivit:

- jazykové kurzy češtiny pro děti, dospívající či dospělé s odlišným mateřským jazykem než je čeština
- neformální vzdělávání a volnočasové aktivity zahrnující účastníky s odlišným mateřským jazykem než je čeština (například program pro děti a dospívající během školních prázdnin, mezikulturní výměna)
- posilování digitální, případně informační a mediální gramotnosti u nově příchozích z Ukrajiny (i dalších cílových skupin či menšin)

Jako inspirace či zdroj kontaktů pro aktivity zaměřené na příchozí z Ukrajiny může posloužit například:

- a) online platforma [Česky levou zadní online](#) (spuštění během října): roční metodická podpora pro lektory při práci s cizojazyčnými žáky ve věku od 8. třídy ZŠ (v jazykové přípravě) a studenty ve věku středoškolské docházky začínající s výukou češtiny jako druhého jazyka, rozšířenou o výukové materiály a syllabus ročního kurzu včetně vzdělávání pro samouky (e-learning), platforma Česky levou zadní online je určena školám, knihovnám, adaptačním skupinám a dalším poskytovatelům jazykové přípravy pro dospívající žáky (META/Centrum pro integraci cizinců)
- b) série webinářů [Role knihoven v integraci nově příchozích z Ukrajiny](#)
- c) portál [Knihovny Ukrajíně](#)
- d) portál [Pomáhej Ukrajíně](#)
- e) [seznam organizací](#) podporující migranty, cizince či žáky s odlišným mateřským jazykem (včetně jejich působnosti v krajích)
- f) [materiály pro výuku češtiny jako druhého jazyka](#) (Inkluzivní škola/META)
- g) metodiky od NPI (např. [Metodika české animace](#))

- h) spolupráce s [Wikimedia ČR](#) na tvorbě a editaci článků (například v kontextu ukrajinské kultury či pojmů spojených s mediální gramotností) a další
- mediální vzdělávání (lze pracovat například s tématem informační války, dezinformací, digitální hygieny, informačního přehlcení atd.)

Jako inspirace pro aktivity rozvíjející mediální, digitální a informační gramotnost může posloužit například:

- a) průběžně aktualizovaná databáze organizací, projektů, lektorek a lektorů působících v oblasti mediálního vzdělávání: [ZDE](#)
- b) série volně dostupných článků Mediální vzdělávání v knihovnách v časopise Čtenář: [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#)
- c) platforma [Slack: Mediální vzdělávání](#)
- d) facebooková skupina [Sdílíme zkušenosti z mediální výchovy](#)
- e) blok přednášek na konferenci Knihovny současnosti 2022: [Mediální vzdělávání v knihovnách není bílý nosorožec](#) a další
- f) #medialnigramotnost na portálu [Co dokáže knihovna](#)
- g) wiki-portál [Mediální gramotnost](#)
- h) plakát [Informace jsou jako jahody](#), metodický materiál [Jak vznikají zprávy a jak si je snadno ověřit](#) a další

Kritéria výběru:

(V závorce je uvedeno, na co byste měli ve své žádosti odpovědět.)

- a) **zaměření projektu na cíle výzvy**, tj. celoživotní neformální vzdělávání, začleňování nově příchozích z Ukrajiny, soudržnost místní komunity a její schopnosti komunikovat (s důrazem na nově příchozí z Ukrajiny) *(max 10 bodů)*
(Věnuje se projekt uvedeným tématům? Zohledňuje a jak priority výzvy? Umíte rozpoznat a dobře popsat oblast, na kterou se chcete zaměřit? Jak váš projekt přispěje ke zlepšení stávající situace či pozitivnímu rozvoji potenciálu komunity a jednotlivců? Jak přispějete k řešení stávajícího problému, nedostatku? K jaké změně a u koho díky projektu dojde? Realizovali jste již podobné projekty či aktivity v uvedené komunitě či lokalitě?)
- b) **záměr a popis aktivit** *(max 50 bodů)*
(Pomohou naplánované aktivity naplnit cíle projektu? Jde o jednorázovou či navazující aktivity? Jak aktivity přispějí ke změně situace v dané komunitě/lokalitě? Přizvete k realizaci projektu další hráče, např. jiné neziskové organizace, školy, úřady, knihovny, odbornice a odborníky? Navazujete již na předchozí spolupráci nebo jiné aktivity?)
- c) **znalost a specifikace cílové skupiny** aktivit, vč. způsobu oslovení cílové skupiny *(max 10 bodů)*
(Znáte dobře cílovou skupinu svého projektu? Máte zmapováno, jak ji účinně oslovit a jak ji do projektu zapojíte? Znáte, umíte si ověřit její aktuální potřeby a komunikační kanály?)
- d) **využití výstupů a výsledků aktivit v budoucnu**, navazující plány *(max 10 bodů)*
(Plánujete využít výsledků tohoto projektu v budoucnu? Plánujete na projekt v dané komunitě navázat? Máte nápad, jak se o své získané zkušenosti podělit s dalšími kolegyněmi a kolegy z knihovny nebo dalších knihoven?)
- e) efektivní a hospodárný **rozpočet** *(max 20 bodů)*

(Máte v rozpočtu uvedeno vše, co pro projekt a jeho aktivity potřebujete? Není projekt příliš drahý, nebo naopak příliš levný – nevolíte nízkou či dokonce špatnou kvalitu pořizovaných služeb apod.?)

Projektová žádost o nadační příspěvek ani závěrečná zpráva projektu neslouží pro formální byrokratické procesy. Používejte výstižné, věcné a konkrétní formulace. Texty pište ideálně tak, aby byly prakticky využitelné i pro vaše potřeby, například při prezentaci pro veřejnost nebo vaší tetu, která si při jejich čtení představí, jak skvělým místem vaše knihovna je nebo může být.

Způsob hodnocení:

- bodové hodnocení žádosti hodnotitelem (z Nadace OSF) – max. 100 bodů
- hodnotící komise (zástupci Nadace OSF, zástupce SKIP, externí expert/ka)
- schválení správní radou Nadace OSF

Uzávěrka a podání žádostí o grant:

Hodnoceny budou pouze **úplné žádosti o grant odevzdané v elektronické podobě** prostřednictvím **online systému Grantys** do data a času uzávěrky této grantové výzvy – tj. **do 31. října 2022 do 12:00 hodin** na adrese: <https://granty.nadaceosf.cz> (Grantová výzva Neformální vzdělávání v knihovnách 2022 se vám zobrazí až po přihlášení do systému.)

Všeobecné informace pro žadatele, včetně [manuálu systému Grantys](#) najdete [ZDE](#). Zkrácenou verzi manuálu systému Grantys najdete [ZDE](#). Znění grantové výzvy Neformální vzdělávání v knihovnách 2022 je ke stažení [ZDE](#).

Kontaktní údaje a informační webinář:

Prezentace z **informačního a konzultačního webináře**, který proběhl 21. září 2022, je ke **stažení [ZDE](#)**.

Neváhejte se s dotazem nebo žádostí o konzultaci či konkrétní tipy obrátit na koordinátorku projektu:
Tereza Lišková

tereza.liskova@osf.cz, tel: +420 604 270 405

Kontaktní osoba pro případ technických potíží s přípravou a předložením žádostí v databázi Grantys:
Petr Svatoš – IT Manager

podpora.grantys@osf.cz, tel: +420 226 227 733

PŘÍLOHA: Obsah grantové žádosti

Grantovou žádost vyplňujete a odevzdáváte v systému Grantys (viz <https://granty.nadaceosf.cz>). **Pracovní verzi žádosti ve Wordu**, ve které si můžete žádost připravit před vyplněním žádosti v systému Grantys a případně hlídat maximální povolený počet znaků, si můžete stáhnout [ZDE](#). Nebo (jste-li již registrováni v systému Grantys) generovat přímo v Grantysu (v menu „Soubory“ – „Vytvořit dokument“). Hotové texty pak z Wordu nakopírujte do formuláře, nezapomeňte při tom na vyplnění rozpočtu.